

O POĀĀSĀ• A JMENINĀ•CH 7. TĀ•DNE

PondĀ•lĀ•, 18 Ā•nor 2008

Jakpak je dnes u vás doma? Zajímalo by mne to, opravdu, a vĀ•Ā™ím, Ā•e i všechny ostatní. Jakpak je dnes u tebe, milá ĀĀeskymo? Nebo tam u vás, Báro? PĀ™ípadnĀ na Yukonu Ā•i v KanadĀ, vy všechny tamĀ•jší Alenky? PĀ™ed nedávnem se z pĀ™edaleké ĀĀeiny vrátila Wendy. Vyrovnávala se po návratu s Jet Legem (coĀ•¾ je pocit, který získát kdyĀ•¾ se vrátíte z daleké cesty a vyrovnáváte se s vĀ•tším Ā•asovým posunem mezi obĀ•ma místy), a kdo ví, nejspíš i se zcela odlišným poĀ•asím...

ChtĀ•la bych se vás zeptat - jaké by bylo "vaše ideální poĀ•así"? JarnĀ• vlahé? PĀ™ípadnĀ• dobĀ™e snášíte h léto? A kdyĀ•¾ horko - snesete i vĀ•tší vlhkost, nebo spíš radĀ•ji aĀ•¾ pouštní suchý Ā•ár, Arizona, Texas? A co severní poĀ•así, chladnĀ•jší, pĀ™ípadnĀ• i vĀ•i? Anglický vĀ•Ā•nĀ• zelený trávník, orosený "prĀ•bĀ•Ā•ným" o ĀĀe jako "zimní maximalisti" byste si vybrali poĀ™ádnou zimu severu? Co by byla vaše volba, kdyby to bylo moĀ•¾n zaĀ™ídít jen "na vaše pĀ™ání a štiĀ•i pĀ™ikázání"? Valentýn (14. 2.) Jeho jméno vzniklo z latinského slova "Valere" coĀ•¾ znamená zdravý, kypící zdravím, dokonce i silný. ProstĀ• kluk jak buk. Patronem dnešního dne je Valer z Terni. Byl biskupem v dobĀ• vlády císaĀ™e Claudia - ano, ano, „toho Claudia: Stalo se tak ve tĀ™etím století našeho letopoĀ•tu. O samotném Valentýnovi se vypráví tolik legend, Ā•e si mnohdy lidé myslí, Ā•e je to vymyšlená postava. Ale není tomu tak. Je to historicky doloĀ•en a stal se patronem vĀ•elaĀ™Ā•, mládeĀ•e a cestující pomáhá proti moru a pĀ™ímlouvá se za dobrý sĀ•atek - no a jsme u toho. CísaĀ™ Claudius tenkrát vedl nĀ•kolik válek, proĀ•eopotĀ™eboval vojáky. TakĀ•¾ zakázal mladým muĀ•Ā•m, aby se Ā•enili - aby mohli být následnĀ• odvedeni na vojnu a padno "za císaĀ™e pána a jeho rodinu". Mnohým se to samo sebou nelíbilo a tak vyhledávali Valentýnovu pomoc a on je tajnĀ• oddával. JakoĀ•¾to Ā•enatí pánové mohli pak jít bojovat pouze dobrovolnĀ• - nu a takových se najde jen velmi málo. CísaĀ™e pochopitelnĀ• velmi rozlítlo a nechal milého Valentýna napĀ™ed muĀ•it a posléze popravít. Jo, kdyĀ•¾ se nĀ•kdo chtĀ•l stát svĀ• tak to holt jinak nešlo. Tohle je ovšem kĀ™esĀ•anská legenda. Podle jiných pramenĀ• byl Ā•trnáctý ůnor v Ā•ímĀ• zasvĀ•cen bohyni Juno, která byla ochránkyní milencĀ• a rodiny. PochopitelnĀ•, Ā•e sv. Valentýn nebyl AmeriĀ•an, jak všichni domnívají, ale Ā•istoĀ•istý Ā•íman. Ale jak kĀ™esĀ•anství získávalo na moci, místo oslav pohanské bohynĀ• se oslavovat Svatý Valentýn. PĀ•vodnĀ• jen velmi nenápadnĀ• a v podstatĀ• v tajnosti, dívky dostávaly od chlapĀ• kvĀ•tiny, Ā•i milostné dopisy. PĀ•vodnĀ• tomu tak bylo pouze v Ā•ímĀ•, posléze se to rozšíĀ™ilo do severských a anglosaských zemích... a pak to "vzala do ruky" Amerika. A dopadlo to jako Vánoce v Japonsku. Ale nemusíte se zrovna vrhat do náruĀ•e pusté komerce. Pokud své milované (nebo milovanému) napišete hezký dopis, nebo alespoĀ• pošlete hezkou esemesku, udĀ•lá to stejnou sluĀ•bu jako drahý dárek. NicménĀ• kytiĀ•kou - tĀ™eba jednou jedinou - vĀ•bec nic nezkazíte. JiĀ™ina (15. 2.) Na podzim, kdyĀ•¾ kvetou JiĀ™iny.....zpívá lidová píseĀ•... u nás tolik oblíbené JiĀ™inky nejsou slovanského pĀ•vodu, nýbrĀ•¾ Ā™eckého. Je to Ā•enská podoba jména Georgios, coĀ•¾ znamená zemĀ•dĀ•lec. JiĀ™in jinak téĀ•¾ Georgina, Georgia byla dívka, nebo Ā•ena, která pracovala v zemĀ•dĀ•lství - obdĀ•lávala zemi. A taky pĀ•stovala ty krásné kytiĀ•ky. Jméno je to celosvĀ•tovĀ• oblíbené - jmenuje se tak i nĀ•kolik zemí a dokonce i jeden planetoid. Je to Georgia - jeden ze státĀ• USA, dále i Gruzie, která se jak do latiny, tak do angliĀ•tiny pĀ™ekládá jako Georgia. JiĀ™in je u nás spousta, asi osmdesát tisíc. Za všechny slavné mĀ•Ā•eme jmenovat dvĀ• populární hereĀ•ky, tedy JiĀ™iny Jiráskovou a Bohdalovou. TakĀ•¾e pĀ™ejeme všem JiĀ™inkám krásnou oslavu jejich svátku a taky spoustu kvĀ•tin od jejich blízkých. Ljuba (16. 2.) je zkrácená forma jména Ljubov - tedy láska. Spolu s VĀ•rou a NadĀ•Ā•dou tvoĀ™í nejkrásnĀ•jší trojici - tedy Víru, Lásku a NadĀ•ji - bez kterých Ā•lovĀ•k prostĀ• nemĀ•Ā•e Ā•ít. PĀ•vod tĀ•chto jmen je byly to Fides, Spec a Charitas - tedy Víra, NadĀ•je a Láska. Naše Ljuba (Ljubov) je tedy pĀ™ekladem Ā™eckého jména Charitas - tedy, jak jsme si jiĀ• Ā™ekli - Láska. Je to krásné jméno vyjadĀ™ující láskou ale od osmašedesátého roku se holĀ•Ā•kám uĀ•¾ moc nedává. Na celém území naší vlasti Ā•ije pouze asi pĀ•t set Ljub. Za všechny jmenujme hereĀ•ky Ljubu Hermannovou, Ljubu SkoĀ™epovou a krásnou Ljubu Krbovou. A Ā•tenáĀ™i (a pamĀ•tníci) Ā•asopisu ĀĀetyĀ™lístek zajisté znají jméno Ljuba Štípková. Všem Ljubám k svátku gratulujeme a pĀ™ejeme jim hodnĀ• lásky. Miloslava (17. 2.) je Ā•enský protĀ•jšek slovanského muĀ•ského jména Miloslav. Tedy nĀ•kdo, kdo je slavný svou milostí, nĀ•kdo milovaný a slavný, nebo prostĀ• nĀ•kdo, kdo je slavný a milý. Miloslav tedy Miluška - je krásné jméno a v ĀĀechách i na MoravĀ• velice oblíbené. Ā•ije jich v našich krajích skoro tĀ™icet tisíc. Je to jméno moc krásné a milé a zase se zaĀ•inĀ• malým holĀ•Ā•kám dávat. Za všechny slavné Milušky jmenujme alespoĀ• olympijskou vítĀ•zku Miloslavu Rezkovou - atletku, a Miloslavu Vlkovou - milou starostku ŠtĀ•chovic. TakĀ•¾e všem Miloslavám, Milám a Miluškám pĀ™ejeme, aby na nĀ• byli všichni stále milí a aby i oni byly milé na nĀ•. Gizela (18. 2.) (nebo Gisela) je jméno staronĀ•meckého pĀ•vodu a to je tak asi vše, na Ā•em se u tohoto jména nomenologové shodnou. Podle jednĀ•ch to znamená stĀ™ela, podle jiných mladá rostlinka, podle dalšich zase rukojmí nebo ušlechtilé dítě. TakĀ•¾e - vyberte si. MĀ•Ā•e to být stĀ™elené ušlechtilé dítě? PĀ•stované poupátko? AĀ• je to jak chce, Gisela je moc hezké jméno a nám voní dĀ•lkami a exotikou. Poslední dobou poĀ•et Gisel klesá, ale ještĀ• není všem dnĀ•m konec. Móda je ptĀ•e pĀ™elétavé a mĀ•Ā•e se stát, Ā•e po nĀ•jaké dobĀ• tady nebude pro samé Gizely kam šlápnout. SamozĀ™ejmĀ•, Ā•e vše Giselám pĀ™ejeme jen to nejlepší, hodnĀ• štĀ•stí a zdraví a krásnou oslavu jejich svátku. Patrik (19. 2.) je jméno latinského pĀ•vodu. PĀ•vodnĀ• znĀ•lo Patricius a znamená "urozený Ā•lovĀ•k", "urozenec", Ā•i "Ā•lovĀ•k urozeného pĀ•vodu". Toto jméno má téĀ•¾ vazbu na slova patria - tedy vlast, a souĀ•asnĀ• to byl Ā•lovĀ•k který, mohl „vĀ•rohodnĀ• dokázat své pĀ™edky" - takĀ•¾e se takto ve starém Ā•ímĀ• nemohl jmenovat kdejaký jouda. Dnes je ovšem jiná doba a PatrikĀ• je všude jak naseto. Aby také ne, je to jméno krásné, libozvuĀ•né a ušlechtilé. Existuje dokonce sv. Patrik, známý to patron Irska. V Národním muzeu v Dublinu uchovávají svĀ•tcĀ•v zvoneĀ•ek a zub. Kde je ovšem pohĀ™ben zbytek - to se neví. Ale oslavy jeho svátku jsou vĀ•dycky bujaré - a to jiĀ•¾ po celá staletí. Za všechny slavné Patriky -- co jich na svĀ•tĀ• je, jmenujme hĀ™íšného taneĀ•níka Patricka Swayzeho. TakĀ•¾e, n Patrikové, oslavujte, ale nepĀ™eĀ•eĀ•te to, není nutné, aby z vás nakonec byli muĀ•edníci. OldĀ™ich (20. 2.) Toto jméno, kter mnozí povaĀ•ují za Ā•istokrevnĀ• slovanské, je naopak starogermánského pĀ•vodu. PĀ•vodnĀ• znĀ•lo Uodalrich - coĀ•¾ znam

bohatý vládce, nebo „lovák mající „etné „dié statky“. Oldřich se též jmenoval jeden slavný Přemyslovec, jsme tu o něm mluvili. Byl to nejmladší syn knížete Boleslava II. Ze začátku to s ním nevypadalo nejlépe. Jeho nejstarší bratr - tedy Boleslav III. se chtěl sourozence (pro dít majetek a vládu, že?) zbavit, tak dal svého bratra Jaromíra vykastrovat. Chtěl s oběma bratřky naložit mnohem hůř, ale jejich matce se podařilo s oběma syny. Po Boleslavovi nastoupil na trůn polský přibuzný Vladivoj. Ale ten se upil k smrti a tak přišel na řadu Jaromír, ten ovšem vykastrovaný, takže „nemá „anci“. Mezitím potkal Oldřich u potoka krásnou pradlenku Boženu - a bylo vymalováno. Díky jejich setkání přišel na svět jejich syn Břetislav - a rod Přemyslovců nevyhynul. Oldřich je u nás velmi oblíbené jméno a stále se dává mnoha chlapečkům - většinou se tak pojmenovávají po tatíncích a po dědečcích. Za všechny známé Oldřichy jmenujme herce Oldřicha Víznera, Oldřicha Navrátila - a především hlavně miláka všech českých srdíček - gentlemana od kolébky ke hrobu - Kristiána - Oldřicha Nového. Až by jméno přivedlo „sexy-osud“? Nu, přejeme všechno nejlepší, hodně zdraví a štěstí... a tě zavěte oči... odcházím..... Přich